

AFVAL IN DE TUINBOUW (2)

DE VERPAKKINGSWETGEVING

In 1998 trad het Vlaamse reglement inzake afvalvoorkoming en afvalbeheer (VLAREA) in werking als uitvoeringsbesluit bij het afvalstoffendecreet. Dit afvalstoffendecreet moet mens en milieu vrijwaren van de schadelijke invloed van afvalstoffen en de verspilling van grondstoffen en energie tegengaan. Zo goed als elk bedrijf produceert stoffen, producten of voorwerpen waarmee het niets meer kan aanvangen. Deze producten worden als afvalstoffen beschouwd en mogen niet zomaar verbrand, achtergelaten of verwijderd worden. Elk bedrijf moet zijn eigen afvalstoffen een nuttige toepassing geven of volgens de regels van het VLAREA verwijderen. Hieronder lichten we de verpakkingswetgeving toe.

.....
SBB-praktijkids milieu en tuinbouw – foto W. De Geest

In het kader van de preventie en het beheer van verpakkingsafval hebben ondernemingen die verpakte producten op de Belgische markt brengen een aantal wettelijke verplichtingen. De ondernemingen die aan deze wettelijke verplichtingen moeten voldoen, worden verpakingsverantwoordelijken genoemd. Ook tuinbouwbedrijven kunnen onder specifieke omstandigheden verpakingsverantwoordelijken zijn. Tegenwoordig zijn er heel wat land- en tuinbouwers die een meerwaarde voor hun producten creëren door rechtstreekse verkoop aan de consument via hoeve winkels, hoeveverkoop of via automaten bij bijvoorbeeld fruit- en melkveebedrijven. Ook de verkoop onder een eigen label of merk wordt populairder. In deze gevallen is het mogelijk dat u als tuinbouwer ook aan de verplichtingen in verband met verpakingsafval moet voldoen. Een Belgische producent die zijn producten neutraal of met eigen merk verpakt of laat verpakken, wordt immers beschouwd als een verpakingsverantwoordelijke. Bedrijven die hun producten leveren aan een veiling of een verwerkend bedrijf, worden niet beschouwd als verpakingsverantwoordelijken. In dit geval brengt het verwerkend bedrijf de verpakking aan, waardoor het de verpakingsverantwoordelijke wordt. Bij levering via een veiling worden meestal verpakkingen met een overkoepelend label (bvb. Flandria of Truval) gebruikt. De algemene regel: wie eigenaar is van het merk dat op de verpakking staat en de keuze van de verpakking bepaalt, is de verpakingsverantwoordelijke.

De verplichtingen

Voor elke verpakingsverantwoordelijke geldt de terugname- en informatieplicht. De terugnameplicht zegt dat hij jaarlijks een vastgelegd recyclagepercentage moet behalen voor de verpakkingen die hij op de markt brengt. De informatieplicht legt een jaarlijkse aangifte op: de verpakingsverantwoordelijke bezorgt specifieke informatie over de hoeveelheid en de samenstelling van de betrokken verpakkingen aan de Interregionale Verpakingscommissie. Voor herbruikbare verpakkingen geldt enkel de informatieplicht. Een bedrijf kan zelf een systeem opzetten voor de inzameling en recyclage van zijn verpakkingen en het kan een bewijs van recyclage bezorgen aan de Interregionale Verpakingscommissie. Vanuit praktische overwegingen is dit voor tuinbouwbedrijven moeilijk haalbaar. Uw verpakte producten komen meestal terecht bij particulieren. U zou deze verpakkingen zelf moeten inzamelen bij de consument en het vastgelegde recyclagepercentage halen. Het is makkelijker om een erkend organisme aan te spreken dat uw terugname- en informatieplicht vervult.

Aansluiten bij een erkend organisme

Momenteel bestaan er twee erkende organismen: FOST Plus en Vali-Pac. FOST Plus is verantwoordelijk voor huishoudelijke verpakkingen, Val-i-Pac zorgt voor bedrijfsmatige verpakkingen. Voor een rechtstreekse verkoop aan de consument gebruikt u vaak serviceverpakkingen: verpakkingen die in het verkooppunt worden gevuld of aangebracht

zoals een (plastic) zak, een plastic potje dat ter plekke gevuld wordt, wikkelpapier... Deze serviceverpakkingen zijn altijd huishoudelijk. Andere voorbeelden van huishoudelijke verpakkingen zijn een kartonnen doosje voor minitomaatjes, een bokaal met verwerkte producten zoals confituur, een fles voor fruitsappen,... Tuinbouwers die hun producten onder eigen label verkopen en/of rechtstreeks aan de consument, zullen over het algemeen dus enkel met huishoudelijke verpakkingen te maken hebben. Ze hoeven zich dan ook enkel bij FOST Plus aan te sluiten. Wie toetreedt tot FOST Plus, betaalt eenmalig een toetredingsbijdrage.

Jaarlijks doet u dan aangifte van de verpakkingen die u op de markt brengt. Op basis van deze aangifte betaalt elk lid van FOST Plus een bijdrage die afhankelijk is van de hoeveelheid en het soort aangegeven verpakkingen. Met deze middelen wordt de inzameling en verwerking gefinancierd. FOST Plus behaalt de globale recyclagepercentages voor alle huishoudelijke, eenmalige verpakkingen van alle aangesloten bedrijven samen (terugnameplicht). En het informeert de Interregionale Verpakkingscommissie daarover (informatieplicht). Meer informatie over de aansluiting bij en de tarieven van FOST Plus vindt u op de website www.fostplus.be.

De verpakkingsleverancier neemt de verplichtingen over

In specifieke situaties kan een andere onderneming uw informatie- en terugnameplicht vervullen. Tegenwoordig nemen veel verpakkingsleveranciers de aangiftes van hun afnemers-kleinhandelaars op zich. Als kleinhandelaar dient

u aan deze onderneming een schriftelijke toelating onder de vorm van een mandaat te geven. Als u serviceverpakkingen gebruikt, vraagt u het best aan uw leverancier of hij al aangesloten is bij FOST Plus. Let op! Als verkoper blijft u de wettelijke verantwoordelijkheid dragen voor de betrokken verpakkingen. ■

